

περιηγητής ὁ Φιλέλλην Φιλέλφος, ἔστις κατὰ τοὺς 1420. ἦτοι τριάντα περίπου χρόνους προ τῆς ἀλώσεως τῆς Κωνσταντινουπόλεως ἐνδημῶν εἰς αὐτὴν τὴν Μητρόπολιν, μετὰ τῶν εὐγενεστέρων τῆς Πόλεως, καὶ ἐνδοξοτέρων τῆς Καισαρικῆς Αὐλῆς συνανεστράφη, καὶ συνομιλήσῃ, βεβαιῶν εἰς μίαν τοῦ ἐπιστολῆν, τὴν ὁποίαν ἀναφέρει ὁ φιλαληθῆς Γιβῶν εἰς τὴν περὶ πτώσεως τῆς Ῥωμαϊκῆς βασιλείας Φιλοσοφικὴν Ἱστορίαν του, ὅτι κατ' ἐκείνο τοῦ καιροῦ τὸ διάστημα, οἱ Εὐγενεῖς τῆς Κωνσταντινουπόλεως, καὶ μάλιστα αἱ τῶν Εὐγενῶν γυναῖκες ὠμιλοῦσαν κατὰ συνήθειαν τὴν Γλῶσσαν τοῦ Ἀριστοφάνους, τοῦ Εὐριπίδου, τοῦ Πλάτωνος, καὶ Ἀριστοτέλους. Ἰδοὺ αὐτολεξεῖ μεταφρασμένη ἢ φράσις τοῦ περιηγητοῦ. « Ἡ χυδαῖκή, λέγει, Γλῶσσα » διεφθάρη ἀπὸ τὸν λαόν, καὶ ἀπὸ τὸ πλῆθος τῶν ξένων » πραγματευτῶν, οἱ ὅποιοι πηγαινοέρχονται καθημερινῶς εἰς » τὴν Κωνσταντινούπολιν, πραγματευόμενοι μὲ τοὺς ἐντοπίους. » Ἀπὸ τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ τοῦ τρισαθλίου χυδαῖκου Σχολείου » ἔλαβαν οἱ Λατῖνοι μερικὰς ἀηδεῖς καὶ σκοτεινὰς μεταφράσεις τῶν Συγγραμμάτων τοῦ Πλάτωνος καὶ τοῦ Ἀριστοτέλους. » Ἡμεῖς ὅμως δὲν σήνομεν τὴν προσοχὴν μας, εἰμὴ εἰς τοὺς » κυρίως Ἕλληνας, τοὺς ὁποίους πρέπει νὰ μιμηθῶμεν, καθ' » ὅτι ἀπέφυγαν τὸν μολυσμὸν τῆς χυδαιολογίας. Εἰς αὐτῶν » τὰς οἰκειακὰς συνομιλίας εὐρίσκει τινὰς μέχρι τοῦδε τὴν » Γλῶσσαν τοῦ Ἀριστοφάνους, τοῦ Εὐριπίδου, καὶ τῶν Φιλοσφῶν καὶ Ῥητόρων τῶν Ἀθηνῶν. Τὸ ὕφος τῶν Συγγραμμάτων τους εἶναι, ἔτι μᾶλλον, καθαρότερον, καὶ ὀρθότερον » ἀπὸ τὴν ὁμιλίαν των. Ὅσοι μάλιστα, κατ' ἐπάγγελμα, ἢ κατὰ » γένος ἔχουν σχέσιν μὲ τὴν βασιλικὴν Αὐλὴν, ἐκείνοι φυλάττουσι ὅλην τὴν γλαφυρότητα, καὶ καθαρότητα τῆς Γλώσσης. Ἐτι δὲ μᾶλλον εὐρίσκει τινὰς ὅλας τὰς χάριτας καὶ τὴν φυσικὴν ἀπλότητα τῆς διαλέκτου εἰς τὴν ὁμιλίαν τῶν εὐγενῶν

